

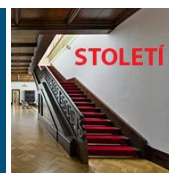

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ PAMÁTKOVÁ
SPRÁVA V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH

ŠLECHTA
ČESKÝCH ZEMÍ
V EVROPSKÉ
DIPLOMACII

STOLETÍ

REPUBLIKY

1918
100
2018

Plzeňské památky zahájí novou sezónu o velikonočních svátcích

Č. Budějovice, 13. 3. 2018

Památky v Plzeňském kraji, které spravuje Národní památkový ústav – Územní památková správa v Českých Budějovicích, přivítají po zimní přestávce návštěvníky už před Velikonocemi. Po celou sezónu je pro ně připravena řada novinek a doprovodných kulturních akcí. Hrad Švihov otevře v průběhu roku novou expozici v hradní věži, hrad Velhartice zaměří interaktivní expozici na život ve 14. století a významné aktivity českých šlechticů Bušků z Velhartic ve službách krále Karla IV. Výstavou kostýmů z pohádek Zdeňka Trošky potěší nejmenší návštěvníky v Horšovském Týně. Nevšední prohlídky při svitu barevných lamp zažijí návštěvníci na zámku Červené Poříčí. Kláštery Kladruby a Plasy, stejně jako selský dvůr U Matoušů v Plzni-Bolevci, čeká rozsáhlá stavební obnova z evropských dotací, včetně nových prohlídkových tras. Sběratelé uvítají nové vstupenky, které budou moci vlepovat do speciálního zápisníku.

Správci památek v Plzeňském kraji mají necelé dva týdny na to, aby se připravili na letošní turistickou sezónu. Ta začíná u většiny z nich v pátek 30. března. První památkou v kraji, která otevře své brány již 21. března, je zámek v Nebílověch. Na Zelený čtvrtek, 29. března, zahájí sezónu prohlídkami pro děti na hradě Švihov, v týž den se uskuteční dvě prohlídky konventu kláštera Plasy. Otevřeno bude i na Velikonoční pondělí, závěrečným dnem bude výjimečně úterý, 3. dubna.

„I letos čeká na návštěvníky řada novinek a doprovodných kulturních akcí. Některé z nich naváží na celorepublikový projekt NPÚ *Šlechta českých zemí v evropské diplomacii*, zaměřený na šlechtické rody, které významně ovlivnily běh evropských a světových dějin“, informuje Petr Pavelec, ředitel Územní památkové správy NPÚ v Českých Budějovicích. „Čeká nás i řada investičních akcí. Například obnova oranžerie na zámku Manětín v celkové výši 8 mil. Kč nebo dokončení interiéru hradní věže na Švihově včetně zřízení nové interaktivní expozice za 1 mil. Kč. Pokračujeme v rozsáhlé stavební obnově exteriérů a interiéru kláštera Kladruby a selské usedlosti v Plzni-Bolevci z evropských dotací“, vyjmenovává plány pro letošní rok Petr Pavelec a dodává: „Vloni na podzim nám byla přidělena evropská dotace také na obnovu kláštera Plasy, která bude dokončena do roku 2022.“

Návštěvnícká sezóny vyvrcholí již devátým ročníkem Hradozámecké noci, v sobotu 25. srpna.

Po stopách šlechtických rodů 2018

Dlouhodobý projekt Národního památkového ústavu Po stopách šlechtických rodů letos pokračuje rokem Šlechty českých zemí v evropské diplomacii. „Šlechta se odnepaměti věnovala diplomacii, Národní památkový ústav má na svých památkách obrovské množství mimořádně důležitých předmětů a dokumentů, které jsou s evropskou a světovou diplomacií šlechty spjaté“, vysvětluje volbu letošního tématu Petr Pavelec. Projekt odstartuje slavnostním zahájením 22. března v pražském Černínském paláci, někdejší rezidenci diplomaticky aktivního rodu Černínů a v současném sídle ministerstva zahraničí. Touto akcí se NPÚ podílí na Evropském roku kulturního dědictví. Z plzeňských památek se do projektu zapojí tematickou expozicí hrad Velhartice, výstavou o svobodném zednářství zámek Kozel. Klášter Kladruby připravil speciální prohlídky s názvem *Vaše Excellence!* o působení Windischgrätzů v evropské diplomacii, které doprovodí květinové aranže i ochutnávka nového parfému *Eleonora*. Klášter Plasy připomene diplomaticky aktivní rod Metternichů

výstavou Metter(m)nich, hrad Švihov zase osobnost nejvyššího sudího Půty Švihovského z Rýzmburka stejnojmennou výstavou a kulturní akcí Den u Půty, kdy hrad ožije činnostmi šlechty i poddaných konce 15. století. Jedním z hlavních objektů bude zámek v Horšovském Týně, který několika akcemi představí osobnost Maxmiliána z Trauttmansdorffu, který inicioval podepsání Vestfálského míru v roce 1648, jímž byla ukončena třicetiletá válka.

Nové vstupenky a Zápisník návštěvníků památek

Sběratele potěší vstupenky s novým jednotným designem, které budou mít do roku 2019 všechny památky NPÚ. Lišit se budou historickým vyobrazením dominanty daného objektu. Národní památkový ústav s nimi chce pracovat jako se sběratelským artiklem. „Lidé si je budou moci vlepat do speciálního zápisníku. Najdou v něm informace k jednotlivým památkám, ale mohou si do něj vpisovat poznámky nebo tisknout razítka,“ dodává Petr Pavelec.

Přehled hlavních aktivit na jednotlivých objektech

Zámek Červené Poříčí

Zámek v Červeném Poříčí bude během Velikonoc otevřen od 30. března do 2. dubna. V následujících dnech bude až do května přístupný pouze o víkendech.

V červenci a srpnu nabídne mimořádný okruh *Zámecká kaple* a rozšířené prohlídky, které povede kastelán Marcel Čermák. Nevšední atmosféru zažijí návštěvníci během speciálních *Prohlídek při svitu lamp* 25. srpna. „Večerní prohlídky bychom chtěli zpestřit speciálním osvětlením, kdy budou prostory nasvíceny barevným led osvětlením s malou vizuální instalací“, upřesňuje kastelán Marcel Čermák. V plánu je i malá výstava ve spolupráci s restaurátorem Jaroslavem Šindelářem, která návštěvníky seznámí s postupem restaurování barokních soch ze vstupního portálu zámku. „K vidění budou originály dvou putti, jejich přesné sádrové kopie, které sloužily k vyhotovení sekaných kopií, a 3D tisky sochy lva a bohyně Minervy“, doplňuje Marcel Čermák.

Na svou velkou investici, která by přinesla celkovou stavební a restaurátorskou obnovu zámeckých interiérů, Červené Poříčí teprve čeká. V letošním roce bude pokračovat restaurování sochařské výzdoby portálu vstupní brány zámku. „V únoru bylo ukončeno restaurování čtyř kusů plastik z roku 1766, které zdobily vstupní portál zámku. Sochy lva a bohyně Minervy byly navíc doplněny o zlatené atributy. Originály dvou soch putti, které se dochovaly pouze v torzálním stavu, nahradí sekané kopie z pískovce. Všechny sochy budou vráceny na své místo po ukončení stavební obnovy fasád předzámčí v roce 2020. V plánu je i obnova zahradního gloriety, která si vyžádá 800 tis. Kč. Právě zámecká zahrada se díky květinovým záhonům a výsadbě stále častěji stává místem pro konání svatebních obřadů. Zámek se dočká i vybudování nové peletové kotelny za 2,5 mil. Kč, která pokryje do budoucna všechny potřeby na vytápění v areálu.

Hrad a zámek Horšovský Týn

První návštěvníky přivítají na Horšovském Týně už na Velký pátek 30. března. „Těšit se mohou na velkonočně vyzdobenou zámeckou kuchyni, kterou provoní upečený beránek, mazanec a nádivka“, láká k návštěvě Radim Žáček ze správy zámku.

Již tradiční a velice úspěšné výstavy s filmovou tematikou budou v letošním roce pokračovat výstavou kostýmů a rekvizit z pohádek režiséra Zdeňka Trošky, jako je Princezna ze mlejna, Z pekla štěstí, Strašidla, Nejkrásnější hádanka, O princezně Jasněnce a létajícím ševci a Čertoviny. Výstava bude instalovaná v prostorách bývalé zámecké konírny od 16. června do 16. září 2018. V plánu je i beseda s oblíbeným režisérem v rámci Hradozámecké noci, 25. srpna.

Pro milovníky divadla jsou připraveny celovíkendové divadelní maratony od 14. do 16. července a od 18. do 20. srpna 2018. „DS Pohádka Praha přiveze opět několik pohádek pro malé i velké, které přes den zahraje pod arkádami na nádvoří zámku. Večer pak budou mít připravené pohádky pro větší a dospělé, které zahrají na zámecké půdě“, doplňuje Radim Žáček.

Kulturní novinkou letošní sezony budou dvoudenní Trauttmansdorffské slavnosti ve dnech 5. a 6. července 2018. „Ve čtvrtek 5. července budou probíhat historické trhy přímo na nádvoří zámku.

V pátek 6. července je doplní šermířská a taneční vystoupení a ukázky sokolnictví v zámeckém parku. Bohatý program vyvrcholí příjezdem Maxmiliána Trauttmansdorffa, který se právě vrací ze své úspěšné diplomatické mise“, popisuje akci kastelán zámku Jan Rosendorfský. Touto akcí se zámek přihlásí k celorepublikovému projektu NPÚ Šlechta českých zemí v evropské diplomacii.

Chybět nebudou ani oblíbené prohlídky s kastelánem Janem Rosendorfským s názvem Jak se co dělá, které se v letošním roce zaměří na osobnosti z řad majitelů, jež prosluly svým diplomatickým umění.

Zajímavou akcí bude slavnostní otevření nově zrekonstruovaného zámeckého kina 8. a 9. června, které ponese jméno známého českého režiséra Václava Vorlíčka. „Pro návštěvníky bude připravena beseda a autogramiáda s režisérem Vorlíčkem a jeho hosty - herci z jeho filmů, na kterou naváže promítání Vorlíčkových filmů a koncert známých filmových melodií“, upřesňuje Radim Žáček.

Klášter Kladruby

První kulturní akcí v klášteře Kladruby bude velikonoční koncert souboru staré hudby Cavalla 1. dubna v kostele nanebevzetí Panny Marie. I v letošním roce budou pokračovat prohlídky nepřístupných míst kláštera s názvem *Víme, kudy chodíme...*, které návštěvníky zavedou do krovu kostela (19. - 20. května) a do nového konventu (8. - 9. září), i společné speciální prohlídky s kláštery Plasy, Zlatá Koruna a Teplá v rámci *Monastýrování*. V červnu klášter hostí 30. ročník festivalu TANEC PRAHA, který letos nově přidá i představení pro děti. Srpen přinese *Kláštevní barokní noc* s ochutnávkou barokních jídel, komorním koncertem, barokním ohňostrojem i aktivitami pro děti. „Vrcholem programu bude hudebně-taneční vystoupení Les Gouts Réunis, které představí hudební repertoár doby krále Slunce Ludvíka XIV. s barokním tancem“, popisuje kastelán Milan Zoubek. Během Hradozámecké noci, 25. srpna, se návštěvníci mohou těšit na celovečerní program ve spolupráci s Hvězdárnou v Plzni, který nabídne pozorování Slunce a hvězdné oblohy dalekohledem, mobilní planetárium nebo přednášku Lumíra Honzíka Astronomie a čas.

Kozel

Zámek Kozel vstupuje do návštěvnické sezóny v čele s novým kastelánem. Někdejšího kastelána Karla Bobka vystřídal po čtyřiceti letech Jan Polívka. Přesto návštěvníci o tradiční a oblíbené akce nepřijdou. Na Velikonoční pondělí je připraven již 3. ročník Velikonočního jarmarku, od 30. března do 8. července bude k vidění výstava Aleny Antonové, členky spolku Hollar. Tu od 14. července vystřídá výstava *Šlechtici – diplomaté – zednáři*. „Plánovaná výstava se zaměří zejména na 18. století, které bývá označováno za Zlatý věk svobodného zednářství v Čechách. Kromě jednotlivých osobností představí i filozofii svobodného zednářství a její prolínání s činy jejich představitelů. Výstavu doplní exponáty z mobiliárních a historických knihovních fondů objektů ve správě NPÚ i ze soukromých sbírek“, přibližuje náplň výstavy kastelán Jan Polívka. V letošním roce se zámek zapojí do projektu *Víkend otevřených zahrad*, který 9. a 10. června nabídne komentované prohlídky se zahradníky.

Manětín

Manětínský zámek uvítá návštěvníky novou pokladnou a rozšířenými výstavními prostory. Ty budou od 1. dubna hostit prodejní výstavu obrazů a textilních děl technikou patchwork. Milovníky vážné hudby potěší koncert hobojsky Jany Kopicové, kterou 12. května doprovodí klavíristka Dita Eiseltová, nebo vystoupení Českého saxofonového kvarteta v srpnu. Vrcholem letošních kulturních aktivit bude Hradozámecká noc 25. srpna. Netradiční prohlídky v barokních kostýmech zpestří během večera pohádková představení ve slavnostním sále zámku.

„Kromě řady kulturních aktivit nás čeká velká obnova zámecké oranžerie, která si vyžádá částku 8 mil. Kč. Plánujeme zastínění expozice z jižní strany a postupně budeme pokračovat v restaurování obrazů Španělské jezdecké školy“, vyjmenovává letošní investice kastelán manětínského zámku Karel Mašek.

Nebílovy

Jubilejní návštěvnickou sezónu zahájí nebílovský zámek už 23. března benefičním koncertem slovinského žesťového souboru Contrast na podporu obnovy dobřanských bachovských varhan. „Od slavnostního zpřístupnění zámku veřejnosti v roce 1998 letos uplyne 20 let. Původně ruině určené k demolici se částečně podařilo navrátit tvář ojedinělého vídeňského paláce na českém venkově. Nově si v letošním roce návštěvníci budou moci prohlédnout obnovenou arkádovou ložnici zádní zámecké budovy“, zve k návštěvě kastelán Milan Fiala. Slavnostní otevření rekonstruované arkádové loggie, oceněné v soutěži Památka roku, doprovodí 1. května koncert Cappely ornamentaty. Na letní měsíce je v rámci festivalu Baroque Semper připravena řada koncertů vážné hudby a výstav. Alternativnější hudbu nabídne letní festival Anima Music, během něhož vystoupí například Iva Bittová.

Zcela novou podobu získá vjezdová brána u parkoviště - nové pilíře, hlavice, nová dubová vrata. Zrestaurován bude tunový pískovcový alianční znak ze štítu zadního křídla zámku. Do poloviny dubna budou v arkádové loggii osazeny 4 kusy replik rokokových kamenných váz. „Vedle drobných, ale velmi potřebných lokálních oprav a úprav objektu, které návštěvník vlastně ani nepostřehne doufám, že se letos dočkáme zahájení rekonstrukce barokního parteru zámecké zahrady. Upravujeme prostory pro malou sezónní zámeckou kavárnu“, doplňuje výčet kastelán Fiala.

Plasy

Během velikonočních prázdnin, od 29. března do 2. dubna, nabídne klášter Plasy dvakrát denně prohlídky konventu. „Ještě dříve, než bude zahájena obnova prelatury v rámci projektu IROP, představíme návštěvníkům budoucí trasu před její opravou. Přiblížíme jim dějiny objektu od roku 1144 až do současnosti, ukážeme jim pár kousků vybraného mobiliáře před restaurováním, seznámíme je s působením rodu Metternichů v Plasích“, popisuje speciální prohlídky kastelán Pavel Duchoň. S celkovou stavební obnovou prelatury souvisí i letošní plánované archeologické průzkumy před sýpkou. „Pokračujeme v projektování předpolí konventu a nových pokladen“, dodává Pavel Duchoň.

Stejně jako v loňském roce jsou připraveny čtyři speciální, tematicky zaměřené prohlídky z cyklu Monastýrování, které přiblíží stavební prvky jednotlivých částí kláštera i každodenní život v cisterciáckém řádu.

Začátkem března klášter hostil slovenské filmaře, kdy se stal kulisou filmu „Posol“, který popisuje střet kněžského povolání s režimními praktikami v 80. letech minulého století.

Rabí

Velikonočně vyzdobený hrad Rabí se návštěvníkům otevře v pátek 30. března. Bohatý kulturní program nabídne v průběhu sezóny divadelní představení nejenom pro děti v rámci festivalu Rabský floutek, ale i dospělé. „Kromě toho připravujeme Rabijádu - náš tradiční den pro děti a dvě výstavy. Jedna představí tvorbu grafika Milana Bauera v konírně a druhá výstavu dřevěných mechanických hraček a loutek Antonína Maloně v suterénu kostela“, nastiňuje letošní program kastelán Karel Broža. Hradozámecká noc 25. srpna nabídne volnou prohlídku hradního areálu a promítání pohádky O kouzelném jablku, která se natáčela v Pošumaví. Během prázdninových měsíců budou navíc denně probíhat ukázky sokolnictví.

Hrad čekají rovněž stavební obnovy - oprava vnitřních prostor IV. hradní brány, obnova zdíva někdejší hradní pekárny, včetně sanace a zajištění přilehlého skalního masivu.

Švihov

Prohlídkami pro děti na Zelený čtvrtek, 29. března, zahájí sezónu na hradě Švihov. „Prohlídka, určená pro dospělé s dětmi ve věku od 4 do 10 let, bude plná poznávání a plnění úkolů. Děti dostanou doplňovačku s omalovánkou, kterou mohou aktivně používat při prohlídce nebo třeba až doma, a na konci i malou sladkou odměnu za pozornost a spolupráci“, vysvětluje kastelán hradu Lukáš Bojčuk a vyjmenovává další kulturní akce v letošní sezóně: „Zopakujeme úspěšný muzikál, promítneme šumavskou pohádku O kouzelném jablku, zažijeme tu víkendový LARP na dvoře Lucemburků, černokněžnickou pohádku, návštěvu u pana Půty Švihovského i oživené noční prohlídky.“

V letošním roce bude dokončena rekonstrukce věže a úprava jejího nejbližšího okolí. Ve věži vznikne nová expozice, která návštěvníky zasvěťí do tajů památkové obnovy hradu. „Upozorní je na těžkosti, které souvisí s přeměnou hradní ruiny v ukázkovou památku, a seznámí je s osobnostmi, které mají o obnovu hradu největší zásluhy“, popisuje hlavní náplň nové expozice Michal Mašek ze správy hradu. Pokud vyjde finanční dotace, je v plánu obnova jílové izolace vodního příkopu, zřízení mola a "zpřístupnění" vodního příkopu na lodičkách.

Velhartice

Jeden z nejromantičtějších šumavských hradů se v letošním roce svými kulturními aktivitami zapojí do roku šlechtické diplomacie. Od 15. května do 5. srpna bude otevřena tematická expozice *Ve službách krále - Buškové z Velhartic v evropské diplomacii 14. století*, která se zaměří na každodenní život ve 14. století a významné aktivity českých šlechticů Bušků z Velhartic ve službách Karla IV. Návštěvníci se zde seznámí také s jednotlivými aspekty, které ovlivňovaly středověkou diplomacii. „Autentickou atmosféru diplomatického setkání středověkého českého šlechtice s evropsky významnými politickými aktéry přiblíží kulturní akce s názvem *Štítý stříbrného lva*, která bude rekonstrukcí setkání Buška z Velhartic s Karlem IV.“, popisuje kastelán hradu Petr Mejstřík. Pokud se podaří získat finanční podporu z EU ve výši 2 mil. Kč, budou zahájeny stavební úpravy prostor v přízemí hradu vč. obnovy fasád. Vznikne zde tzv. Královská klenotnice s expozicí, která má připomenout zajímavou kapitolu z dějin tohoto místa – dobu, kdy byly na hradě tajně ukrývány korunovační klenoty, aby jimi nemohl být korunován Jiří z Poděbrad českým králem.

Kontakt:

Mgr. Markéta Slabová, PR NPÚ ČB, slabova.marketa@npu.cz, tel.: 778 417 685